

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 12
Quyển Thứ 294
Hội Thứ Nhất
Phẩm Thuyết Tướng Bát-nhã
Thứ 37 - 03

**Phật nói: Thiện Hiện! Tám giải thoát không
nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh;
tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ
không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh
tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tám giải thoát không
nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh?
Tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ
không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh
tịnh? Thiện Hiện! Tám giải thoát chẳng khá lấy
nên không nhiễm dơ, tám giải thoát không nhiễm**

**đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Tám
thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chẳng
khá lấy nên không nhiễm đơ; tám thắng xứ, chín
thứ đệ định, mười biến xứ không nhiễm đơ nên
Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.**

**Phật nói: Thiện Hiện! Bốn niệm trụ không
nhiễm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh;
bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực,
bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi không nhiễm
đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch
Thế Tôn! Vì sao bốn niệm trụ không nhiễm đơ nên
Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn chánh đoạn
cho đến tám thánh đạo chi không nhiễm đơ nên
Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện!
Bốn niệm trụ chẳng khá lấy nên không nhiễm đơ,
bốn niệm trụ không nhiễm đơ nên Bát-nhã Ba-la-
mật-đa thanh tịnh. Bốn chánh đoạn cho đến tám
thánh đạo chi chẳng khá lấy nên không nhiễm đơ,
bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi không
nhiễm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.**

**Phật nói: Thiện Hiện! Không giải thoát môn
không nhiễm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh
tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không
nhiễm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.
Bạch Thế Tôn! Vì sao không giải thoát môn không**

**nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh?
Vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không nhiệm
dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện
Hiện! Không giải thoát môn chẳng khá lấy nên
không nhiệm dơ, không giải thoát môn không
nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.
Vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chẳng khá lấy
nên không nhiệm dơ; vô tướng, vô nguyện giải
thoát môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-
mật-đa thanh tịnh.**

**Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát thập địa không
nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.
Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát thập địa không
nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh?
Thiện Hiện! Bồ-tát thập địa chẳng khá lấy nên
không nhiệm dơ, Bồ-tát thập địa không nhiệm dơ
nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.**

**Phật nói: Thiện Hiện! Năm nhãn không nhiệm
dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, sáu thần
thông không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao năm nhãn không
nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh?
Sáu thần thông không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-
la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Năm nhãn**

chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, năm nhãn không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Sáu thần thông chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, sáu thần thông không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Phật mười lực không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Phật mười lực không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Phật mười lực chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, Phật mười lực không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Pháp vô vong thất không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tánh hằng trụ xả không nhiễm dơ nên Bát-

nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao pháp vô vọng thất không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tánh hằng trụ xả không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Pháp vô vọng thất chẳng khá lấy nên không nhiếp đơ, pháp vô vọng thất không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Tánh hằng trụ xả chẳng khá lấy nên không nhiếp đơ, tánh hằng trụ xả không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhất thiết trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhất thiết trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Nhất thiết trí chẳng khá lấy nên không nhiếp đơ, nhất thiết trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chẳng khá lấy nên không nhiếp đơ; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không nhiếp đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tất cả đà-la-ni môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tất cả đà-la-ni môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tất cả tam-ma-địa môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Tất cả đà la ni môn chẳng khá lấy nên không nhiệm dơ, tất cả đà-la-ni môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Tất cả tam-ma-địa môn chẳng khá lấy nên không nhiệm dơ, tất cả tam-ma-địa môn không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Quả Dự lưu không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao quả Dự lưu không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Quả Dự lưu chẳng khá lấy nên không nhiệm dơ, quả Dự lưu không nhiệm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chẳng khá

lấy nên không nhiễm dơ; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Độc giác Bồ-đề không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Độc giác Bồ-đề không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Độc giác Bồ-đề chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, Độc giác Bồ-đề không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng khá lấy nên không nhiễm dơ, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không nhiễm dơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh?

Thiện Hiện! Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng khá lấy nên không nhiệm đơ, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không nhiệm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Lại nữa, Thiện Hiện! Hư không không nhiệm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao hư không không nhiệm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Thiện Hiện! Hư không chẳng khá lấy nên không nhiệm đơ, hư không không nhiệm đơ nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Lại nữa, Thiện Hiện! Sắc chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thọ tưởng hành thức chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao sắc chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thọ tưởng hành thức chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, sắc cho đến thức cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Sắc cho đến thức chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhãn xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, nhĩ tử thiệt

thân ý xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhãn xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Nhĩ tử thiệt thân ý xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, nhãn xứ cho đến ý xứ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Nhãn xứ cho đến ý xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Sắc xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao sắc xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thanh hương vị xúc pháp xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, sắc xứ cho đến pháp xứ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Sắc xứ cho đến pháp xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhãn giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-

mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhãn giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, nhãn giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Nhãn giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhĩ giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhĩ giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, nhĩ giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Nhĩ giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tỷ giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tỷ giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, tỷ giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Tỷ giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Thiệt giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao thiệt giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Vị giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, thiệt giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Thiệt giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các

thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Thân giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao thân giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, thân giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Thân giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Ý giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao ý giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện!

Như nương hư không hai việc vang hiện, ý giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Ý giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Địa giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao địa giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thủy hỏa phong không thức giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, địa giới cho đến thức giới cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Địa giới cho đến thức giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Vô minh chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao vô minh chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh

tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, vô minh cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Vô minh cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ thí Ba-la-mật-đa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ thí Ba-la-mật-đa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nội không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng

tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nội không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, nội không cho đến vô tánh tự tánh không cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Chơn như chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao chơn như chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Pháp giới cho đến bất tư nghì giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, chơn như cho đến bất tư nghì giới cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Chơn

như cho đến bất tư nghì giới chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Khổ thánh đế chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tập diệt đạo thánh đế chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao khổ thánh đế chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tập diệt đạo thánh đế chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, khổ tập diệt đạo thánh đế cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Khổ tập diệt đạo thánh đế chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bốn tĩnh lự chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao bốn tĩnh lự chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn vô lượng, bốn vô sắc định chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Bốn tĩnh lự, bốn

vô lượng, bốn vô sắc định chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tám giải thoát chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tám giải thoát chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bốn niệm trụ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao bốn niệm trụ chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư

không hai việc vang hiện, bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Không giải thoát môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao không giải thoát môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát thập địa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát thập địa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, Bồ-tát thập địa cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Bồ-tát

thập địa chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Năm nhãn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, sáu thần thông chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao năm nhãn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Sáu thần thông chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, năm nhãn, sáu thần thông cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Năm nhãn, sáu thần thông chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Phật mười lực chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Phật mười lực chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, Phật mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Phật mười lực cho

đến mười tám pháp Phật bất cộng chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Pháp vô vong thất chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tánh hằng trụ xả chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao pháp vô vong thất chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tánh hằng trụ xả chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhất thiết trí chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhất thiết trí chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí

chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tất cả đà-la-ni môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tất cả đà-la-ni môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tất cả tam-ma-địa môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Quả Dự lưu chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao quả Dự lưu chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, quả Dự lưu cho đến quả A-la-hán cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Quả Dự lưu cho đến

quả A-la-hán chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Độc giác Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Độc giác Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, Độc giác Bồ-đề cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Độc giác Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện!

Như nương hư không hai việc vang hiện, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Lại nữa, Thiện Hiện! Hư không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao hư không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Như nương hư không hai việc vang hiện, hư không cũng lại như vậy, chỉ có giả nói. Hư không chỉ là giả nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Lại nữa, Thiện Hiện! Sắc chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thọ tướng hành thức chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao sắc chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thọ tướng hành thức chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Sắc là việc không thể nói nên chẳng khá nói, thọ tướng hành thức là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhãn xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, nhĩ tỷ thiết thân ý xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhãn xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Nhĩ tỷ thiết thân ý xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Nhãn xứ là việc không thể nói nên chẳng khá nói, nhĩ tỷ thiết thân ý xứ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Sắc xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao sắc xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thanh hương vị xúc pháp xứ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Sắc xứ là việc không thể nói nên chẳng khá nói, thanh hương vị xúc pháp xứ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhãn giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên

sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhãn giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Nhãn giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nhĩ giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nhĩ giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Nhĩ giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tỷ giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao tỷ giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Tỷ giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Thiết giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao thiết giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Thiết giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ là việc không thể nói nên

chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Thân giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao thân giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Thân giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Ý giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao ý giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Ý giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh

ra các thọ là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Địa giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao địa giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thủy hỏa phong không thức giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Địa giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói, thủy hỏa phong không thức giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Vô minh chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao vô minh chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Vô minh là việc không thể nói nên chẳng khá nói, hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não là việc không thể nói nên chẳng

khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Bồ thí Ba-la-mật-đa là việc không thể nói nên chẳng khá nói, Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Nội không chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-

đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao nội không chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Ngoại không cho đến cho đến vô tánh tự tánh không chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Nội không là việc không thể nói nên chẳng khá nói, ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Chơn như chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao chơn như chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Pháp giới cho đến bất tư nghì giới chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Chơn như là việc không thể nói nên chẳng khá nói, pháp giới cho đến bất tư nghì giới là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Khổ thánh đế chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, tập diệt đạo thánh đế chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao khổ thánh đế chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tập diệt đạo thánh đế chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Khổ thánh đế là việc không thể nói nên chẳng khá nói, tập diệt đạo thánh đế là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bốn tĩnh lự chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao bốn tĩnh lự chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn vô lượng, bốn vô sắc định chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Bốn tĩnh lự là việc không thể nói nên chẳng khá nói; bốn vô lượng, bốn vô sắc định là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đấy nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Tám giải thoát chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; tám

thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chẳng
khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.
Bạch Thế Tôn! Vì sao tám giải thoát chẳng khá nói
nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Tám thắng
xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ chẳng khá nói
nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện!
Tám giải thoát là việc không thể nói nên chẳng khá
nói; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ
là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây
nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bốn niệm trụ chẳng khá
nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; bốn
chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy
đẳng giác chi, tám thánh đạo chi chẳng khá nói
nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế
Tôn! Vì sao bốn niệm trụ chẳng khá nói nên Bát-
nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Bốn chánh đoạn cho
đến tám thánh đạo chi chẳng khá nói nên Bát-nhã
Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Bốn niệm
trụ là việc không thể nói nên chẳng khá nói, bốn
chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi là việc
không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-
nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Không giải thoát môn chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao không giải thoát môn chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Vô tướng, vô nguyện giải thoát môn chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Không giải thoát môn là việc không thể nói nên chẳng khá nói; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát thập địa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh. Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát thập địa chẳng khá nói nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh? Thiện Hiện! Bồ-tát thập địa là việc không thể nói nên chẳng khá nói. Do đây nên Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh.

